

LA NIT DELS PREMIS LITERARIS

per Rafael Pradas

Aquests foren els premis atorgats enguany a l'Hotel Ritz de Barcelona

PREMI «SANT JORDI», de novella, dotat amb 200.000 pessetes, cinquanta mil més que l'any passat. Componien el jurat Joan Fuster, Josep M. Llompart, Josep A. Baixeras i Joan Triadú. Tots hem de lamentar la sobtada mort a París de Rafael Tasis, quan acabava de visitar l'exposició Picasso. El buit deixat en el jurat per l'estimat escriptor, llibreter i home polític que fou Rafael Tasis, no s'omple: és un petit homenatge.

El jurat, en relació amb l'any passat, presenta una petita modificació: la baixa de Josep M. Castellet i la incorporació de Josep A. Baixeras.

Va guanyar Mercè Rodoreda amb *El carrer de les Camèlies*. En segon lloc, *Els Orangutans*, de Joaquim Carbo, i al tercer, *Vicenç Riera i Llorca amb Què vols*, Xavier?

PREMI «AEDOS», de biografia, dotat amb 50.000 pessetes. Integraven el jurat Josep M. Millàs i Vallicrosa, com a president; Ferran Soldevila, Joan Reglà, Joaquim de Camps i Arboix i Maria Borràs, vídua Cruzet, secretària. És proclamat guanyador del Premi Josep M. Pòblet, amb una biografia de Frederic Soler, Pitarra. En segon lloc, Pau Vila, amb Joan Orpí, l'últim conquistador de les Índies. Una biografia de Víctor Català, de Joan Oller i Rabassa, queda al tercer lloc de la classificació.

El jurat del **PREMI «JOAQUIM RUYRA»**, d'obres narratives per a nois i noies, era format per Domènec Guansé, com a president; Osvald Cardona, Ramon Fuster, Josep Vallverdú i Ricard Tusell, com a secretari. A. Badia i Josep Faulí són baixes en el jurat, i s'hi incorporen enguany Josep Vallverdú i Ricard Tusell. El Premi, dotat amb 50.000 pessetes, el guanya Robert Saladrigas amb l'obra *Entre juliol i setembre*. Jordi Tretze — pseudònim —, amb *El soldat plantat*, queda en segon lloc. Miquel de Montseny, amb *Homes dins una botella*, és en tercera posició.

EL PREMI «NOVA TERRA», d'assaig o investigació sobre el món del treball, dotat amb 30.000 pessetes, el va atorgar el jurat compost per Miquel Juncadella, com a president; Casimir Martí, Jordi Nadal, Josep Termes i Rafael Hinojosa, com a secretari. S'havien incorporat

aquest any en el jurat Josep Termes i Rafael Hinojosa, en substitució d'E. Aparicio i Antoni Pérez. L'obra guanyadora és *La gestió obrera a Occident*: un nou parany capitalista, de Lluís A. Gorostiaga. Moviments migratoris, de Conxa Capelo de Garrich; Distensions cristiano-marxistes, de Josep Dalmau, i *Obrers a Barcelona (1900-1910)*, de Maria-Josep Sirera i Travé, arriben fins a la tercera votació.

PREMI «VÍCTOR CATALÀ», de narracions, dotat amb 25.000 pessetes. Componien el jurat Josep Miracle, president; Joan Ruiz Calonja, Lluís Nonell, Josep M. Espinàs i Pere Calders, secretari. Només una variació en el jurat: Lluís Nonell, incorporat aquest any. Josep Miracle ocupa la presidència que deixa Miquel Llor, ara desaparegut.

L'obra de Guillem Viladot *La gent i el vent s'enduu el Premi*. En segon lloc es classifica Màrius Sampere i Passarell, amb Gàbies, i en tercer, J. Torras i Bachs, amb *Carrer d'en Prim*.

PREMI «CARLES RIBA», de poesia, 25.000 pessetes de dotació. Integraven el jurat, sota la presidència honorària de Clementina Arderiu, vídua Riba, Salvador Espriu, president; Joan Teixidor, Marià Villangómez, Lluís Alpera i Josep Garcera, secretari. Una baixa: Tomàs Garcés, i una incorporació: Salvador Espriu.

Francesc Parcerisas, amb *Homes que es banyen*, s'emporta el Premi. En segon lloc, *Terra negra*, de Jaume Vidal i Alcover, i en tercer, però distanciada, *Revisió de vida*, de Joan Vergés.

PREMI «ANTONI BALMANYA», d'assaig o investigació sobre pedagogia i ensenyament, dotat amb 25.000 pessetes. Presidïa el jurat Marta Mata, i l'integraven també Ramon Bassols, Maria-Josepa Casanellas, Jordi Galí i Josep Espinàs Xivillé, com a secretari. Cap variació en el jurat.

Carme Aymerich i Maria Aymerich, amb l'obra *L'expressió*: mitjà de desenvolupament, guanyen el Premi. Una experiència concreta: *Cavall Fort*, presentada pel Consell de Redacció de la revista, es va endur una menció especial del jurat.

PREMI «JOSEP MARIA DE SAGARRA», de teatre, dotat amb 25.000 pessetes. El jurat, sota la presidència honorària de Josep M. Pi i Sunyer, l'integraven Joan Oliver com a president, Antoni Mirambell, Enrich Dachs, Feliu Formosa i Frederic Roda, secretari. És digna de constància la incorporació al jurat de Joan Oliver.

El premi és atorgat a Jaume Melendres que presenta *Defensa índia de Rei*, obra seguida molt de prop per *No floriran més els camps de Treblinka*, de J. Junyent, que queda en segon lloc. En tercer, es classifica *El bagul groc d'en Nofre Taylor*, d'Alexandre Ballester.

EL PREMI «JOSEP YXART», d'assaig, dotat amb 25.000 pessetes, el va decidir el jurat integrat per Rafael Gay de Montellà, president; Rossend Llates, Pere Ribot, Marià Manent i Jordi Ventura, actuant de secretari. Una incorporació: Pere Ribot, en substitució de Lluís Nonell, ara jurat del «*Víctor Català*».

Guanya Portugal i Catalunya, de Fèlix Cucurull, i es classifica en segon lloc *La manufactura d'armes de foc a Catalunya*, d'Eudald Graells. L'obra de Víctor Castells *La reconstrucció nacional*, arriba fins a la tercera votació.

EL PREMI «MASPONS I CAMARASA» de monografia comarcal, dotat amb 25.000 pessetes, l'atorgà el jurat format per Agustí Duran i Sanpere, president; Lluís Solé i Sabarís, Josep Iglésies, Tomàs Tebé i Enric Lluch, secretari. Cap variació en la composició del jurat.

És proclamada obra guanyadora Andorra, dels germans Montserrat i Ferran Palau i Martí. Classificada en segon lloc, l'obra *Llibre de Besalú*, de Ramon Grabolosa.

PREMI «JOSEP M. FOLCH I TORRES», de llibres per a infants, dotat amb 25.000 pessetes. Integraven el jurat Artur Martorell, president; Jordi Cots, Teresa Rovira, Josep Tremoleda i Antoni Sàbat, secretari. No hi ha, com en el premi anterior, cap variació en el jurat. El premi és atorgat a l'obra *Les presoneres de Tabriz*, de Maria Novell. *Aventures de l'espai*, de Martí Olaya i Galceran, queda en segon lloc.

L'acte de la concessió dels Premis de la nit de Santa Llúcia ha canviat d'escenari. L'hotel Colon s'havia fet petit. Ja no s'hi cabia, ni als salons ni tampoc al «grill», on el problema per trobar cadires era realment greu. Així, els Premis van haver de marxar al «Ritz», molt més ampli. Algú va dir que el que s'havia guanyat en espai s'ha perdut en ambient. És evident que la fira de pesseres, la catedral il·luminada, els tombs pel barri gòtic... donaven a la festa literària un to que enguany no ha tingut. Però, sigui com sigui, quant als premis en si, és evident la millora: l'Hotel de la Gran Via es va veure pleníssim. Veritablement, una gran ocasió. I no va haver-hi cues al guarda-robes, que és important.

Ah!... això sí: el preu del sopar ja ha tornat a sofrir variació. Els assistents a l'àpat pagaren quatre-centes cinquanta pessetes, que en el menú no es veien per enlloc.

EL RECORD A RAFAEL TASIS

Tot just la gent asseguda a taula i quan començava a fixar-se en les obres presentades, molt abans que comencessin les votacions, hom dedicà un cordial elogi — emmarcat per un respectuós silenci — a la figura de Rafael Tasis i Marca, inesperadament mort a París el dia 4 de desembre quan anava a fer una conferència sobre un altre escriptor català desaparegut: Ramon Xuriguera. Heus aquí la nota que fou llegida:

«El Jurat del Premi «Sant Jordi» 1967 vol expressar públicament el seu condol als familiars i als amics del qui ha estat fins ara el seu president, Rafael Tasis, la mort sobtada del qual i en les circumstàncies que l'han acompanyada, ens ha portat una vegada més a compartir alguna cosa més que un sentiment de dolor i a sentir-nos solidaris davant una realitat adversa. Rafael Tasis, en tants d'aspectes insubstituïble, no podia ésser

substituït tampoc dins el nostre jurat, del qual ha esdevingut absent per sempre nou dies abans del veredict. Les notes que ens deixà i que hom ens ha fet a mans allarguen de tota manera el seu servei fins en aquest acte d'avui i són testimoniança de la diligència i la cura amb què empenia tot allò que li era demanat en nom de Catalunya. En la mesura que és possible tindrem en compte la seva opinió a l'hora d'emetre el nostre vot en les quatre votacions d'avui. Justament es compleixen quaranta anys de la mort d'aquell altre home de lletres que es digné Joan Crexells, que donà lloc al premi català de novel·la del seu nom i a l'elecció del 13 de desembre com a data d'aquesta festa. Un recull d'escrits de Joan Crexells, publicats a cura de Josep Palau i Fabre, revaloraran la seva memòria. En associar-ne ara el record llunyà amb la proximitat punyent de la pèrdua de Rafael Tasis volem traslladar a les noves generacions la nostra

Durant el sopar, les taules dels jurats. A primer terme, d'esquerra a dreta, els premis «Ruyra», «Victor Català» i «Carles Riba»; a segon terme, els dels premis «Balmanya», «Yxart», «Folch i Torres» i «Aedos»; al fons, els dels premis «Maspons», «Sagarra» i «Sant Jordi». La taula del jurat del premi «Nova Terra» no és visible. (Foto Soterias.)

Mercè Rodoreda, premi «Sant Jordi». (Foto Barceló.)

Josep M. Pobleu, premi «Aedos».

confiança en el futur, basada en la continuïtat, en l'exigència col·lectiva i en el sentit de servei que homes com ells, a través dels anys i de tantes vicissituds, han sabut fer triomfar i que nosaltres tenim el deure de proclamar i de mantenir.»

També fou dedicat un sentit record a una altra figura il·lustre de les nostres lletres, Miquel Llor, que havia estat president del jurat del «Victor Català».

MERCÈ RODOREDA: «SANT JORDI»

Ja des d'un principi van destacar-se dues obres: *El carrer de les Camèlies*, de Mercè Rodoreda, i *Els Orangutans*, de Joaquim Carbó. A la meua taula, la taula de la premsa, el rumor era insistent:

— Guanyarà Mercè Rodoreda: aquest any li toca — deien — ...

També algú deia que el jurat del «Sant Jordi» volia fer oblidar, en certa manera, a l'escriptora el fet que el premi no li fou atorgat quan hi presentà *La plaça del Diamant*, una novel·la de la qual tot hom ha reconegut després la gran qualitat. Qui hagi llegit *El carrer de les Camèlies*, però, comprendrà que els mèrits d'aquesta obra poden ésser més que suficients per a guanyar el «Sant Jordi». De tota manera, plantegem el tema.

Un membre del jurat ens diu:

— Tothom pot estar ben segur que ens hem atingut, estrictament, a la vàlua de les novel·les presentades, tal com les hem vistes, i posant a un mateix nivell les publicades i les inèdites. Senzillament hem donat el premi a la que hem consi-

derat la millor. D'altra banda, ha estat un resultat molt clar.

L'endemà, quan parlem amb Mercè Rodoreda, també fem esment de les enraonies. Ella, és clar, no pot ésser tan categòrica. Ens respon:

— Arran d'aquella vegada, quan vaig presentar *La plaça del Diamant*, vaig decidir de no enviar-hi cap més original. El carrer de les Camèlies ha estat presentada al «Sant Jordi» perquè ja era editada des del mes de maig i ho permeten les bases del Premi. No sé pas si el que diuen és cert.

Amb el seu aire pausat i amable, afegeix: — Quan s'escriu un llibre, aquest ja és per si mateix.

Mercè Rodoreda sembla interessada en la toponímia de Barcelona. El que és curiós és de saber que els títols van néixer abans de les novel·les. «Quan era petita —confessa— vaig anar a la plaça del Diamant, a Gràcia, per la festa major.» Li va produir una gran impressió. La plaça del Diamant va quedar-se-li al cor. El carrer de les Camèlies, el va «descobrir» a la guia telefònica: va agradar-li el nom.

— Què és *El carrer de les Camèlies*?

— És la història d'una noia, per cert ben diferent de la de *La plaça del Diamant*, que es mou en l'ambient del carrer des que, de molt petita, l'abandonen en una reixa del carrer de les Camèlies. L'escriptora no va assistir a la festa dels premis. Estava entre l'espasa i la paret. Tanta por li feia ésser-hi com no: por de

disgustar-se o d'emocionar-se. «El millor sempre — ha dit — és no anar-hi.»

Aviat la novel·lista traurà un nou títol: *L'últim setembre*, i un recull de contes. També es pensa en la reedició de l'obra *Aloma*, que ja el 1938 obtingué el premi «Crexells».

UN GRAN CONEIXEDOR D'EN PITARRA: JOSEP M. POBLEU

El Premi «Aedos», de biografia, el guanya Josep M. Pobleu amb una biografia de Frederic Soler. Josep M. Pobleu tenia com a importants competidors Pau Vila, que presentà una biografia de Joan Orpí, i Joan Oller i Rabassa, biògraf de Víctor Català. Josep M. Pobleu és un autor fecund: la biografia i el teatre s'alternen en la seva vida de creació literària. Ha guanyat — té seixanta-nou anys — tres vegades el premi «Ignasi Iglésies» de teatre, i diversos premis de biografia.

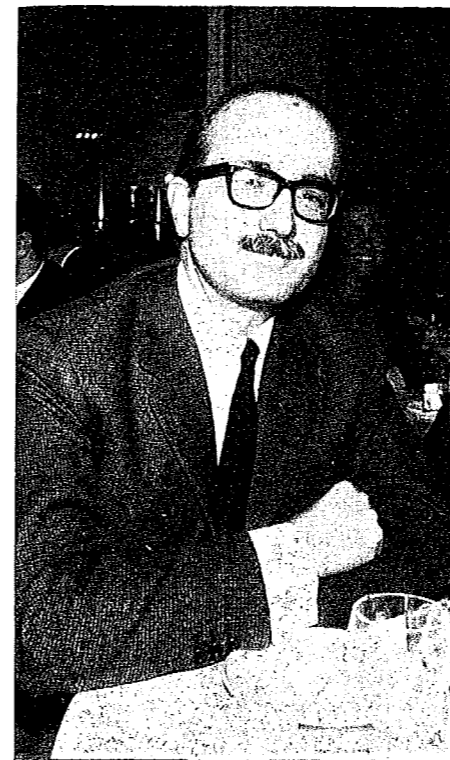
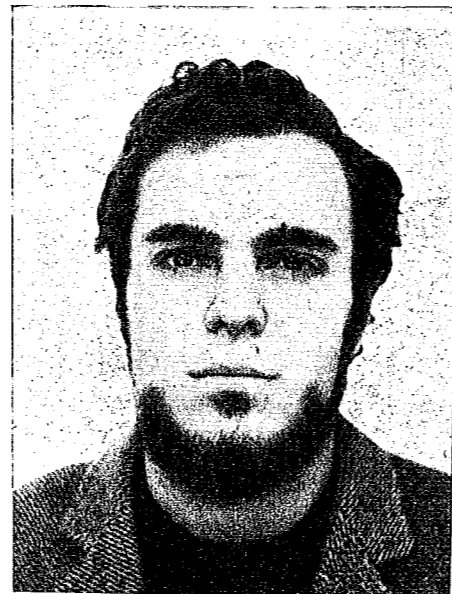
— Crec que Frederic Soler «Pitarra» — diu —, dins la seva època, fou d'una capital importància, decisiva. Fou un autor d'una fecunditat tant extraordinària!... Va escriure més de 140 obres, i en morir, a cinquanta-sis anys, en deixà d'embastades unes quaranta... És clar... l'idioma! Hem de pensar que en aquella època la llengua catalana estava corrompuda. Escriure en una llengua que només es fa servir oralment no permet la qualitat. Ell, però, va aconseguir de desvetllar en la gent l'interès pel teatre. I va poder fer obres més serioses i importants. I què no hauria fet, segurament...!

Robert Saladrigas, premi «Joaquim Ruyra». (Foto Soterias.)

i el vent, de Guillem Viladot, l'escriptor d'Agramunt.

Francesc Parcerisas, premi «Carles Riba».

Guillem Viladot, premi «Victor Çatalà». (Foto Soterias.)

Carme Aymerich, premi «Antoni Balmanya». (Foto Soterias.)

UN PERIODISTA AMB VOCACIÓ D'ESCRIPTOR

En el Premi «Joaquim Ruyra» hom va arribar a la quarta i a la cinquena votació. Dues obres es disputaven el Premi: Jordi Tretze, amb el seu *Soldat plantat*, i Robert Saladrigas, amb *Entre juliol i setembre*. Aquest últim, que no era al sopar, fou proclamat guanyador. Quan vaig trucar per comunicar-li la bona nova, no s'ho acabava de creure.

Robert Saladrigas, col·labora a «El Correo Catalán». Ha escrit diverses obres, una de les quals, *El cau*, ha estat publicada darrerament dins la col·lecció «La Novella Popular» d'Alfaguara. *Notas de un viaje*, en castellà, el seu primer llibre editat, ha estat traduït al portuguès.

Robert Saladrigas és el cas típic de molta de la nostra gent, sobretot la jove que comença a escriure. El pas del castellà al català no és sempre fàcil.

— La veritat — e mdiu —, ara escric en català més perquè em van fer adonar que sóc català i que em moc en un món català, que no pas per evolució. No dic pas que no hi hauria arribat...

— Sé que la teva obra centra unes vacances a la Vall d'Aran. Què intentes dir-li?

— De menut vaig descobrir que cal anar a fora: l'infant de ciutat creu que pot ensenyar l'infant de pagès, i aquest té una riquesa, una experiència natural que pot donar molt. En l'obra intento de reflectir el canvi de mentalitat del xicot de ciutat.

Saladrigas està preocupat per la manca

d'una autèntica literatura infantil a casa nostra.

«NOVA TERRA»: ENTRE UN CAPELLA I UN BASC

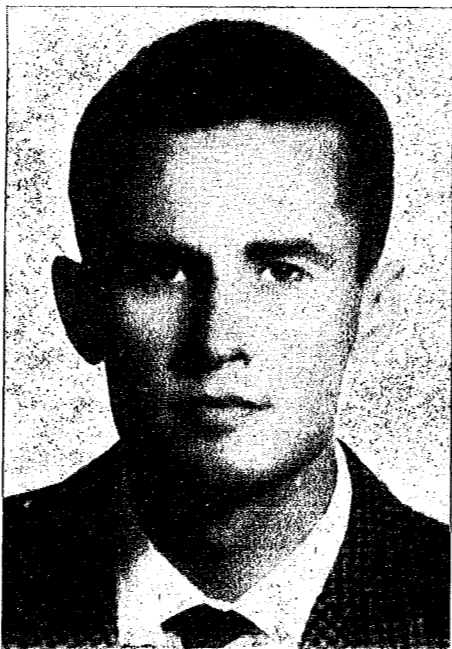
Nou obres presentades al «Nova Terra». La quarta votació ho va decidir tot. La pugna es va centrar entre Lluís A. Gorostiaga i Josep Dalmau, el mossèn de Gallifa, que s'enduia les simpaties de bona part del públic. És clar que les simpaties del públic no compten gaire.

Lluís A. Gorostiaga, que presentà *La gestió obrera a Occident: un nou parany capitalista*, fou proclamat guanyador. Té vint-i-sis anys, nascut a Bilbao, doctorat en Dret a la Universitat de Barcelona. Fou precisament la seva tesi doctoral — que va merèixer la qualificació de «cum laude» — allò que li ha servit de base per a l'obra presentada.

És professor de Dret Laboral de l'«Escuela de Mandos Intermedios» de Barcelona i professor ajudant de Dret del Treball a les facultats de Dret i Ciències Econòmiques de la nostra Universitat. Ara mateix, però, és a Madrid i treballa de peó en una foneria per conèixer més de prop les realitats del món del treball.

EL «VÍCTOR CATALÀ»: GUILLEM VILADOT

També nou obres presentades a aquest Premi. Les narracions no acaben d'atreure del tot la nostra gent. Amb tot, Francesc Rosetti en presentà dos reculls. Tres títols arribaren fins a la quarta votació, on es decidí el guanyador: *La gent*

Lluís A. Gorostiaga, premi «Nova Terra».

La seva activitat literària és molt intensa, compaginada amb la seva professió farmacèutica — «apotecari», diu ell. Ha publicat *Els infants de Riella*, escriu a «Ciudad» i «Labor» de Lleida, a SERRA D'OR, «Ponent» i ara fa un estudi del panorama actual de la poesia catalana a Lleida.

«CARLES RIBA»: S'IMPOSEN ELS JOVES

Potser el Premi amb més participació. Caldria, potser, pensar a potenciar-lo una mica més: 25.000 pessetes són ben

poca cosa per a un premi que desvetlla tant d'interès.

Pocs noms van aconseguir de destacar-se: Núria Albó, assídua al Premi, Carmina Bassols, Joan Colomines, Antoni Font i Costa, Guillem Frontera, Josep Gual, Miquel Martí i Pol, Francesc Parcerisas, Lluís Serrahima, Joan Vergés y Jaume Vidal i Alcover. El jurat eliminà directament els altres 47 concursants.

Fou proclamat guanyador Francesc Parcerisas amb *Homes que es banyen*. Francesc Parcerisas no és a Barcelona, ni tampoc s'hi trobava a l'hora de concedir el premi. Era a Londres per fer quelcom molt important: casar-se. És llicenciat en Filosofia i Lletres i guanyador del premi de poesia «Joan Salvat-Papasseit» de Cantonigròs del darrer any.

Francesc Parcerisas pertany a una nova generació de poetes com Carles Miralles i Josep M. Sobré, encara per estrenar, sortits també de les aules de Filosofia i Lletres. La poesia de Parcerisas és molt viva, molt d'avui, d'una gran qualitat literària, però perfectament compromesa.

«CAVALL FORT» I LA PEDAGOGA

A l'«Antoni Balmanya» només es van presentar set obres. I bastants noms coneguts. Carme Aymerich, figura dins el món pedagògic i esculptista, formant tandem amb la seva germana Maria Aymerich; Josep Serra i Estruch, l'home del cinema infantil; Santi Giró, molt inquiet, però encara massa jove, i el Consell de Redacció de «Cavall Fort», que presentà *Una experiència concreta*.

Jaume Melendres, premi «Josep M. de Sagarra». (Foto Soterias.)

Com en el cas de la concessió del «Nova Terra», el públic hi participà activament seguint la lectura de les decisions del jurat amb un reverencial silenci. Divisió d'opinions. Molts estaven amb «Cavall Fort», potser també per simpatia. Un dels membres del Consell de Redacció de la revista em va confessar que era molt difícil que el que havien presentat encaixés de ple dins el que persegueix el

Premi. Amb tot, «Cavall Fort» es va endur una menció especial del jurat.

Carme Aymerich, l'autora de *L'expressió: mitjà de desenvolupament*, és professora de l'escola «Vila Joana», d'una altra escola de Terrassa i de l'escola de jardineres del CICF. És, també, la «cap d'expressió» de la Germanor de Noies Guies.

Fèlix Cucurull, premi «Josep Yxart». (Foto Soterias.)

al premi «Yxart»: un estudi de J. Rubió i Tudurí sobre l'origen i l'evolució de la llengua catalana, que fóra interessant de conèixer, es quedà a la cuneta perquè no s'ajustava plenament a les bases. *Portugal i Catalunya*, de Fèlix Cucurull, tenia totes les simpaties del públic, i va guanyar.

Fèlix Cucurull ha viscut dos anys a Portugal, i coneix bé el tema. *Portugal i Catalunya* és una sèrie d'estudis inspirats en l'iberisme maragallà i en la preocupació del literat envers Portugal. També dedica una especial atenció a Ribera Rovira, potser l'únic català «lusòfil», i estudia la «saudade», sentiment comparable a l'enyorança catalana.

— *Històricament* — ens diu — *hi ha molts punts comuns entre Catalunya i Portugal. Avui, però, ja no hi ha comunitat.*

Quan intento d'endevinar un «federalisme» latent en la seva obra, em respon: — *Jo crec, sincerament, en un federalisme a escala universal.*

ANDORRA, PELS ANDORRANS

El Premi «Maspons i Camarasa», de monografia comarcal, se l'emporten dos andorrans: els germans Montserrat i Ferran Palau i Martí, amb els quals no he pogut parlar. Eren a Andorra la nit de la concessió dels Premis, i fins ara no han vingut a Barcelona.

L'obra, em diuen, és d'una gran qualitat. Com les altres presentades: monografies sobre les Garrigues, la conca del Gaià, el Maresme, Besalú i Anglès.

UNA COMPETICIÓ ENTRE AMICS: EL «FOLCH I TORRES»

De les catorze obres presentades, cinc es van destacar. I quatre arribaren a la penúltima votació. Els autors: Joaquim Carbó, Martí Olaya, Maria Novell, tots ells de «Cavall Fort», i Angels Garriga. El guanyador ha estat Maria Novell, amb *Les presoneres de Tabriz*. Maria Novell viu de l'ensenyament. La seva obra és un conte llarg emmarcat dins l'expedició dels almogàvers a Bizanci al segle XVI. Totes les qüestions literàrio-pedagògiques la preocupen.

— *Procuro que les meves narracions puguin distreure l'infant, sense perdre, però, una fonamental qualitat i una riquesa pedagògica.*

I FINS L'ANY VINENT!

Els comentaris de la que podríem anomenar «opinió pública» dels assistents a la nit de Santa Llúcia són els mateixos de cada any: cal accentuar el renovellament d'alguns jurats — cosa que enguany ja s'ha aconseguit en part — i potser caldria tornar a la idea de «descentralitzar» una mica la festa literària: onze premis per a una nit són massa premis... Teuim tot un any per a pensar-ho. — RAFAEL PRADAS.

— *Les tècniques d'expressió* — em diu — *m'interessen com un mitjà per a desenvolupar les facultats de l'infant. El que es tracta de fer és, doncs, de potenciar els ressorts que permetin a l'infant de desenvolupar-se espontàniament i integralment.*

UNA DENÚNCIA DEL SISTEMA

Al «Josep M. de Sagarra», de teatre, s'hi presentaren 26 obres. Alguns autors en presentaren més d'una, com Miquel Arimany, Alfons Romeu, Francesc Rosetti — rècord de participació d'aquest any —. De seguida, però, van destacar-se Alfred Badia, Alexandre Ballester, J. Junyent, Jaume Melendres i Miquel de Montseny. Jaume Melendres, l'autor de *Defensa índia de Rei*, és el guanyador. Actualment viu a París. És llicenciat en Ciències Econòmiques i, a la capital de França, fa ampliacions d'estudis sobre estadística. Jaume Melendres no és nou al Premi: fa un parell d'anys que fou proclamat finalista amb *Motor de quatre temps*.

El títol *Defensa índia de Rei* — una jugada clàssica dins els escacs — encaixa ben bé amb el sentit de l'obra: l'enfrontament de l'individu a un sistema — el capitalista i neocapitalista — que acaba per anihilar-lo. *Defensa índia de Rei*, segons que el mateix autor l'ha definida, és la jugada, l'estratègia d'aquest sistema.

— *No sé què dir de la meua obra* — em diu — *Es, potser, una forma de teatre èpic, bé que d'una manera prou relativa, ja que és precisament la lluita d'un individu en contra d'una situació. Quant a*

Maria Novell, premi «Josep M. Folch i Torres».

la forma expositiva, és la síntesi de diverses experiències.

— Arribes a conclusions?

— *Vull descobrir els mecanismes d'aquest sistema; suggerir, si cal, alguna cosa més que hi ha darrera l'aparença. Però no proposo res: crec que en teatre això no és possible.*

PORTUGAL I CATALUNYA: UN VELL, TEMA?

L'única obra eliminada de tota la nit fou